

"EL PSOE ha de canviar de pell"

Vicent Garcés, diputat en les Corts Valencianes pel PSPV-PSOE i principal portaveu del corrent Esquerra Socialista ha estat la veu més crítica dins el seu partit i la primera a exigir la 'renovació' que ara demanen fins i tot els sectors oficialistes. En parlem.

En quina situació es troba actualment Esquerra Socialista?

—A l'expectativa. Mantenim les posicions que hem tingut tradicionalment, i ja fa més de quinze anys. Hem passat per etapes ben distintes, en ocasions dures. Hem sostingut dins el partit posicions d'esquerra i en moltes ocasions crítiques amb la direcció. Hem treballat també per mantenir i ampliar la democràcia interna en l'organització, per fer possible que els militants pogueren intervenir en la presa de decisions i això no ha estat gens fàcil. Tot el contrari, la democràcia interna en el partit ha estat molt limitada. Des de l'any 79 es van establir una sèrie de mecanismes per fer prevaldre les direccions presents, que són les mateixes que encara continuen avui. Felipe González és secretari general des de l'any 74, Joan Lerma, des de l'any 79 i això és un senyal prou clar de com els mecanismes interns del partit han impedit que l'alternativa poguera aparèixer.

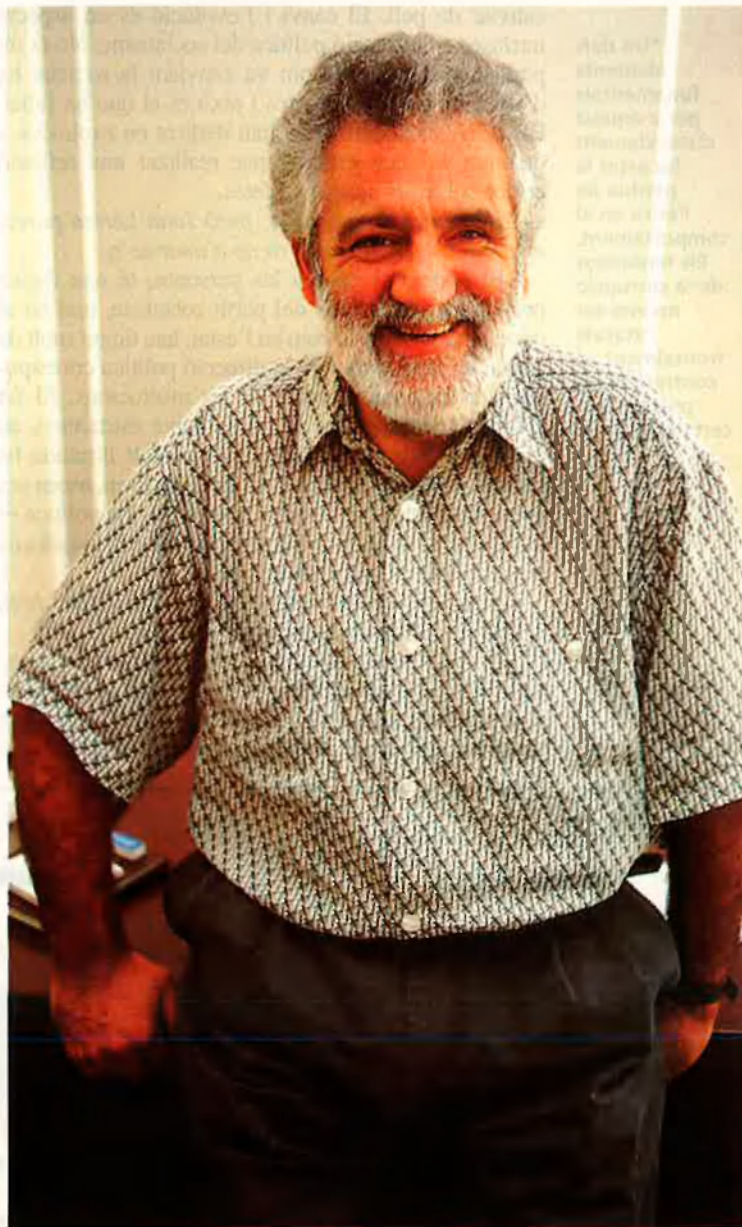
—La pèrdua de poder ha significat també que molta gent abandone el partit?

—S'està notant el canvi. El partit socialista tingué poder i una certa capa de persones s'hi va aproximar per buscar el seu benefici personal i en canviar la situació les persones canvien. En qualsevol cas això aclareix quin tipus de persones eren. El que a mi em preocupa més és la incapacitat del PSOE per aglutinar al seu voltant sectors de pensadors, intel·lectuals, etc., que van adoptar posicions crítiques amb el partit socialista i que la direcció va apartar en lloc de buscar la seua col·laboració encara que fóra des de la discrepància.

—Quin grau de responsabilitat té en la pèrdua de vots la "institucionalització" del partit?

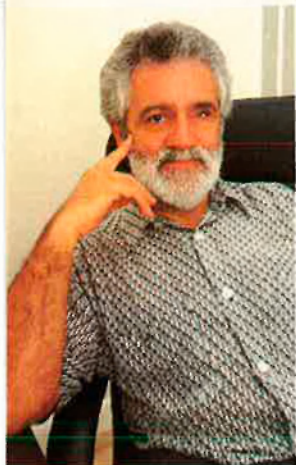
—Quan el partit arribà al poder va perdre la referència, el contacte, amb la seua base electoral i la seua base social, i perdé també la seua capacitat d'idear, d'enviar missatges més enllà de la pràctica de les institucions. I això es pot veure clarament, per exemple, en la confrontació entre el govern socialista i els sindicats, o en la incapacitat de mantenir un diàleg, i fins i tot alguns acords, amb altres forces polítiques d'esquerres. També hi ha hagut un distanciament enorme entre el partit i les noves generacions, una jo-

RAFA GIL

"Les noves generacions enllacen amb facilitat amb les idees de progrés i justícia dels socialistes però no amb el partit socialista."

RAFA GIL

"Un dels elements fonamentals per a aquest distanciament ha estat la pèrdua de l'ètica en el comportament. Els fenòmens de la corrupció no van ser atacats frontalment, al contrari, es va produir una certa cortina de fum."

ventut que enllaça amb facilitat amb les idees de progrés i justícia dels socialistes però no amb el partit socialista. Un dels elements fonamentals per a aquest distanciament ha estat la pèrdua de l'ètica en el comportament. Els fenòmens de la corrupció no van ser atacats frontalment, al contrari es va produir una certa cortina de fum, i tot això ha generat la pèrdua de suport electoral. Va ser molt clara l'any 95 i en el 96 va arribar al govern d'Espanya i jo crec que podia haver-se perdut molt més però estem en un país que no vol que la dreta mane.

—Ara dins el PSPV-PSOE tothom parla de renovació, des de Joan Lerma fins a l'ex-ministre de l'interior, Antoni Asunción. Quina és la seua versió?

—Això s'ha convertit en un tòpic; que cal renovar idees, actituds i persones, però a mi m'agrada més utilitzar la paraula canvi. El partit socialista ha de canviar de pell. El canvi i l'evolució és un aspecte intrínsec a l'evolució política del socialisme. No és un partit dogmàtic i tal com va canviant la societat ha d'articular noves propostes i això és el que ha fallat. Els dirigents socialistes s'han dedicat en exclusiva a defensar la seua gestió sense realitzar una reflexió crítica sobre les coses mal fetes.

—Ha parlat de persones, però Joan Lerma pareix disposat a renovar-se, però no a anar-se'n.

—El poder sobrepasa les persones, té una lògica pròpia. Les direccions del partit socialista, tant en el cas del País Valencià com en l'estat, han tingut molt de poder, en la mesura que la direcció política corresponia a la màxima direcció de les institucions. El fet d'haver acumulat tant de poder sobre estructures de partit amb una democràcia interna molt limitada ha provocat una endogàmia i els que manaven, tenen a greus dificultats per admetre que en la vida política és saludable que hi haja renovació. En el socialisme ningú no és imprescindible.

—Seria creïble una renovació del PSPV amb Joan Lerma, de nou, com a secretari general?

—No puc tenir una resposta taxativa a això. M'agradaria que ell mateix poguera obrir el procés de debat dins el partit, que no es tancara, que permetera que dins l'organització es poguera parlar amb llibertat

i sense por perquè la por ha limitat la vida del partit socialista durant molts anys.

—La por?

—Sí, la por de molts quadres que depenien de la decisió d'una o dues persones per continuar en les institucions i en el mateix partit. Per exemple en les llistes electorals molt poques persones prenen les decisions sobre qui podia formar-ne part. M'agradaria trobar-me un Joan Lerma capaç d'analitzar el passat i capaç de posar el seu càrrec a disposició del partit.

—Antoni Asunción, també demana més democràcia interna. Què li sembla?

—Moltes de les coses que diu ara Asunción nosaltres les dèiem fa molt de temps. Per exemple quan parla de la necessitat de triar el secretari general de manera universal, o de la limitació del mandat. Però ell preconitza aquestes qüestions venint de l'interior de l'oficialisme que s'articulava al voltant de Joan Lerma, per això desperta recels i cal no confrontar la persona amb allò que demana.

—Creu que el PSPV ha pagat la seua falta d'autonomia respecte al PSOE?

—Jo sempre he recordat que el País Valencià podia haver anat a l'autonomia per la via del 151 de la Constitució. Hi havia les condicions institucionals creades i vam perdre aquella oportunitat que ens hauria igualat, no sols en competències, que ara ja les tenim, sinó també en legitimitat, al País Basc, Andalusia, Galícia, Catalunya, perquè vam cedir davant les pressions de la direcció central del PSOE. Encara que ja fa molts anys, això ha marcat el PSPV. I després, hem desenvolupat l'Estatut amb massa contenció, perquè hi ha aspectes on teníem la legitimitat per anar més lluny del que hem anat. Per exemple les diputacions, que no tenen cap sentit a finals del segle XX. Podíem haver fet propostes per transpassar-ne les competències a la Generalitat i als ajuntaments i no ho férem, o en la comarcalització, que era una proposta nostra i ara hem votat en contra. Ha quedat clar un dèficit autonòmic per part de la direcció del partit socialista; i ens ha perjudicat, és evident.

Jordi Sebastià

Borja Papa

Joan F. Mira

Amb *Borja Papa* Mira ha creat una combinació de literatura i de "gran història" que segurament no té precedents en les lletres catalanes.

340 pp. 3.250 ptes.

Editorial 3 i 4

"Narratives 3 i 4". núm. 51

Curs de Valencià

Josep Lacreu (direcció)

Amb aquest Curs de Valencià el lector podrà aconseguir els recursos lingüístics necessaris per a parlar i escriure el valencià ràpidament. Amb tots els mitjans perquè l'aprenentatge siga eficaç i amè: un suport escrit i audiovisual.

Denes 10 Editorial

Panorama d'història de la llengua

A. Ferrando i M. Nicolás

Visió de síntesi, crítica i actualitzada, de la història social de la llengua, des dels períodes constitutius fins al segle XX.

Editorial Tàndem

"Base de Dades". 3